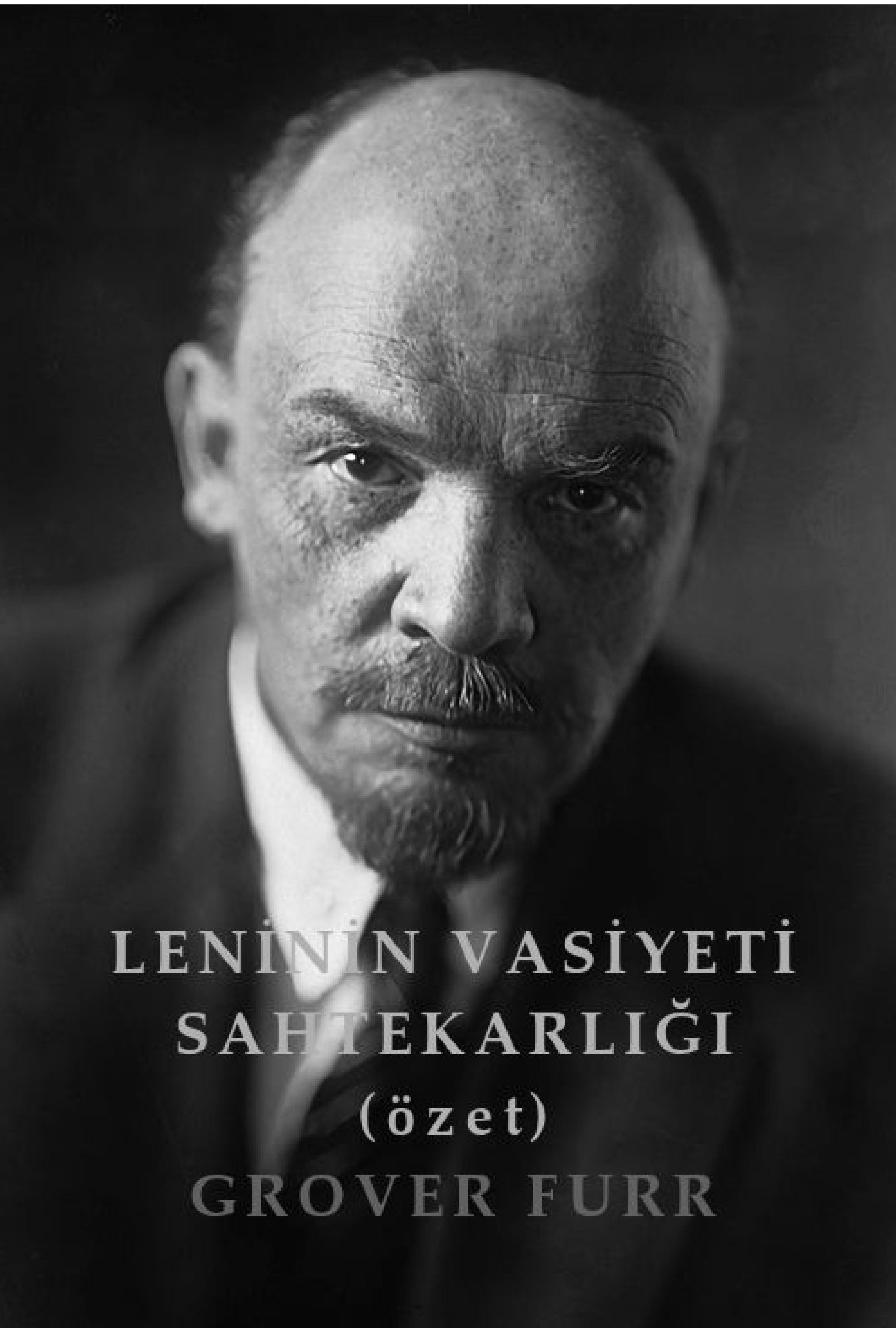

LENİNİN VASİYETİ SAHTEKARLIĞI

(özet)

GROVER FURR

Grover Furr’un yeni çıkan bu kitabi ağırlıkla Sovyet Arşivlerine erişim sağlayan Valentin A. Sakharov’un ele alınan konularla bağlantılı belgeleri araştırma, inceleme, ve çıkarımlarına dayanıyor. Ele alınan ve incelenen belgelerin orijinal tarihleri bu çıkarımlar acısından belirleyici önem taşıdığından kimi sayfa veya paragrafı geri donup tekrar okumayı gerektiren, düşünmeye ve karşılaştırmaya zorlayan bir niteliğe sahip. Bu nedenle kitabi okumaya başlamadan Lenin’in durumu hakkında bilinmesi ve akılda tutulması gereken en önemli tarihler şunlar;

Lenin, **Aralık 1922** den itibaren artık **"yazamaz"** hale gelmiş ve sekreterlere dikte etmek zorunda kalmıştı. Aralık 24 de Lenin’in sağlığı acısından Politbüro **günde iki defa ama 5-10 dakikayı** geçmeyecek şekilde dikte yapma hakkini veren kararı almıştı.

Lenin, **10 Mart 1923**'te geçirdiği felç nedeniyle artık dikte edemiyor, hatta konuşamıyordu bile.

Sakharov’un kimi konuları incelemesi ve çıkarımları ele alınan verili yazının orijinal tarihi, mektup ve diğer yazışmaların, yazıların tarihleri, sözü gecen bir makalenin “hangi tarihte” yayınlandığı karşılaştırmalarını içeriyor. Bu karşılaştırmalar sonucu , devamında göreceğimiz gibi, Lenin’e atfedilen **4 makalenin ona ait olmadığı** çıkarımını yapıyor. Buna ilave olarak Lenin’in **“Milliyetler sorunu “** üzerine yazısının da ona ait olamayacağı sonucuna ulaşıyor.

Kitapta çıkarımları destekleyen yazışmalar ve mektuplara yer veriyor ve bunlarla sözde orijinal Lenin’in makalelerinin içerik, tarih, imza vb., karşılaştırmalarını yapıyor.

Bu özet içinde temel olarak “Lenin’in vasiyeti” olarak tanımlanan “Kongreye Mektup” ve “Milliyetler sorunu” bolumu var. İlave olarak; “Stalin, Lenin'i Kendi Amaçları İçin İzole Etmeye Çalıştı mı?”, "Daha Az Ama Daha İyi” yazısı Stalin'e mi Yönelikti?” kısa bolümler var.

Sadece tarih acısından değil, belgelerin nasıl çarpıtıldığı, gelecekte kullanmak için nasıl sahte belge yaratıldığı konusunda bilgilenmek, yöntemi anlamak ve incelemede kullanmak acısından, okunması

gerekli- belki daha güçlü bir kelime kullanmak gerekir- **zorunlu** olan bir kitap.

Erdogan A

***

Sovyet Arşivleri

Sovyetler Birliği'nin sona ermesinden sonra eski Sovyet arşivlerinden belgeler yayınlanmaya başladı. Arşivlerin araştırmacılara açılması ve arşiv belgelerinin makale, kitap ve önemli belge derlemelerinde yayımlanması süreci zamanla hızlandı. Bu birincil kaynak materyal, Kruşçev'in zamanından beri “kabul edilmiş” olan Stalin döneminin versiyonunu veya Sovyet tarihini çürüten kanıtlar sağlıyor.

Valentin A. Sakharov'un Lenin arşivlerindeki araştırması bunun çarpıcı bir örneğidir. Elinizdeki kitabın dayandığı Sakharov'un çalışması, Kruşçev'in zamanından bu yana, Stalin döneminin birçok önemli olayını içeren Sovyet tarihinin yalanlara ve uydurmalara dayandığını doğrulamaktadır.

"Lenin vasiyeti"ni ve Stalin karşıtı belgeleri uydurma olarak ifşa etmenin en dolaysız sonucu, Troçki kültünü ortadan kaldırmasıdır. Troçki'nin Parti lideri olarak onun yerine geçmek için Lenin'in tercihi olduğu iddiası her zaman Lenin tarafından dikte edildiği ve "vasiyet"te yer alan Stalin karşıtı belgelere dayandırılmıştır.

Eski Sovyet arşivlerinden alınan belgeler, Moskova Duruşmaları sırasında Sovyet kovuşturması tarafından Troçki'ye yöneltilen suçlamaların geçerliliğini kanıtlamayı zaten mümkün kılmıştı. Bunlar arasında Sovyet liderlerini öldürmek için komplo kurmak, Naziler ve Japon faşistleriyle iş birliği yapmak ve Nazi ajanları ve Sovyet faşistleriyle gizli anlaşma içinde Sovyet ekonomisini sabote etmek için Sovyet merkezli takipçileriyle birlikte çalışmak, Troçki'nin komplolarından sadece en öne çıkanları.

"Lenin vasiyetnamesi" belgelerinin de uydurma olduğu artık saptanmış olmasıyla, şu anda elimizde yeterli, birincil kaynak kanıtlarına sahip olduğumuz bu suçlar, uzun vadede Troçki kültünü yok edecektir. Troçki kültistlerinin kanıtları kabul etmelerini ve hain

gurularına bağlılıklarını bırakmalarını pek bekleyemeyiz. Bununla birlikte, diğerleri, kanıtların nesnel bir değerlendirmesine açık olacak ve kaçınılmaz sonucu çıkaracaklardır.

Stalin döneminin Sovyet tarihinin “kabul edilmiş” versiyonu, eski Sovyet arşivlerinden gelen birincil kaynak kanıt seli tarafından patlatıldı.

Tüm kahramanlığı ve trajedisi içinde bu döneme ilişkin gerçeği keşfetmeye kendini adayan araştırmacılar, sabırla bu belgeleri incelemeye ve şu anda mevcut olan çok sayıda kanıt temelinde bu tarihi yeniden yazmaya başlamalıdır.

Bu kitap, Sovyet tarihi üzerine diğer çalışmalarımla birlikte, bu temel görevi yerine getirmeye yönelik mütevazı bir çabayı temsil ediyor.

Giriş

Lenin'in son yazılarının “kabul edilmiş” hesapları, Lenin'in Joseph Stalin hakkında bir dizi olumsuz yorum içeren bir "vasiyet" bıraktığı ve Lenin'in Stalin'i Tüm Birlik Komünist Partisi (Bolşevik) Genel Sekreteri konumundan çıkarmak istediği versiyonunu kabul ediyor.). Bu versiyon kısmen, Parti lideri olarak Stalin'in yerine geçme kampanyasında bunu hevesle benimseyen Troçki'den; kısmen Lenin'in Konstantinovna Krupskaya'sından; ve kısmen Nikita Kruşçev’ den ve Kruşçev döneminden Lenin'in eserlerinin **beşinci ve son baskısı** olan Polnoe sobranie Sochinenii ("Yazıların Tam Koleksiyonu") veya PSS den kaynaklanmaktadır.

Lenin'in son Yazılarından hangisinin onun "vasiyetini" oluşturduğu konusunda çok fazla kafa karışıklığı var. Bu kitabın okuyucusunun anlayacağı gibi, bunun nedeni, **"Lenin'in vasiyeti" kavramının başkaları tarafından icat edilmiş olmasıdır**, bu terimi hiç kullanmayan ve açıkça bir "vasiyet" bıraktığının asla farkında olmayan Lenin tarafından değil. **Karısı Nadezhda Krupskaya'nın 1925'te kabul ettiği gibi, Lenin hiçbir "vasiyet" yapmadı.** Lev **Troçki de bunu kabul etti**, ancak daha sonra Sovyetler Birliği'nden sürgündeyken Lenin'in bir "vasiyet" bıraktığı iddiasını yeniden canlandırdı, b**unu yapmak kendi çıkarına uygun görünüyordu**. 1922 boyunca Lenin'in sağlığı kötüye gitti. **Mayıs 1922**'de ilk felci geçirdi. **16 Aralık 1922'ye**

gelindiğinde, Lenin'in kas kontrolü o kadar bozulmuştu ki **artık yazamıyordu.** Bu tarihten itibaren, çalışamayacak kadar hasta oluncaya kadar Lenin, bu zor bulduğu görevi bir sekretere dikte etmek zorunda kaldı.

Eldeki kayıtlardan tespit edebildiğimiz kadarıyla, Lenin **12 Aralık 1922'den sonra hiçbir parti lideriyle bir daha asla** yüz yüze görüşmedi. Sadece karısı Nadezhda Krupskaya, kız kardeşi Maria Il'inichna Ulyanova, sekreterliğindeki kadınlar, doktorları ve hemşireleri kendisini bizzat ziyaret etti. **Lenin'e atfedilen** ve 12 Aralık 1922'den **sonraki yazıların hiçbiri onun şahsiyetini** , yani el yazısı, imzasını **ve hatta adının baş harflerini taşımamaktadır**. Bu kitap büyük ölçüde Moskova Devlet Üniversitesi'nden Profesör Valentin A. Sakharov'un **araştırmasına dayanmaktadır.** Moskova Devlet Üniversitesi Yayınları tarafından yayınlanan 2003 tarihli Lenin'in **“Siyasi Ahit”** kitabı, Lenin'in eserlerinin birçok arşiv kopyasına, bu eserlerin taslaklarına ve Lenin'in “vasiyeti” sorunu ile ilgili diğer önemli belgelerin **orijinallerine yıllarca erişmenin ve incelemenin sonucudur.**

Lenin'in Son Yazıları

"Lenin'in vasiyeti" kavramı Lenin'in ölümünden sonra ortaya çıktığı ve hiçbir zaman net olarak tanımlanmadığı için, Lenin'e atfedilen hangi belgelerin "vasiyet” in bir parçası olarak kabul edilmesi gerektiği konusunda anlaşmazlık var. Sakharov, Lenin'in son yazılarını iki gruba ayırıyor : **dikte** edilse **de sorunsuz bir şekilde Lenin'in eseri olanlar** ; ve **Lenin'e atfedilen ancak onun yazarlığından şüpheli olanlar** . Lenin'in yazarlığından **şüphe duyulmayan metinler şunlar** :

* **Gosplan Üzerine Notlar:** 27 Aralık 1922, CW 36, 598-602 tarihli "Devlet Planlama Komisyonuna Yasama Görevlerinin Verilmesi". Rusya Cumhuriyeti Merkez Komitesi ve Halk Komiserliği için Yeniden Yapılanma Planının Geliştirilmesinin Başlangıcı(TK Üye Sayısının Artırılması Bölümüne Ek) 29 Aralık 1922 -CW 36, 603-604.

***"Bir Günlükten Sayfalar"** Makalesi - İngilizce basımındaki başlık "Eğitim Üzerine"-CW 33, 462-466. "Madde"3"İş birliği Üzerine"-CW 33, 467-475

* **"Makale" " Devrimimiz** (N. Sukhanov' un Notlarından Apropos)"- CW33, 476-480

*RKP(b)'nin "İşçi ve Köylü Teftişini Nasıl Düzenlemeliyiz" AYM'nin Yeniden Düzenlenmesine Dair Makalenin Orijinal Hali(19-23Ocak1923)CW 33, 481-486

* "Daha Az Ama Daha İyi" (Ocak sonu-Mart başı 1923)CW 33, 487-502

Lenin'in yazarlığına ilişkin şüphe uyandıran metinler şunlardır:

*"**Kongreye Mektup"**(24-25 Aralık 1922 dikteleri) ve "24 Aralık 1922 tarihli Mektubuna Ek" 4 Ocak 1923cw 36, 593-595; CW36, 596.

* **Troçki'ye Mektup,** 5 Mart 1923. CW 45, 607

* **Mdivani ve Makharadze' ye Mektup,** 6 Mart 1923 tarihli. CW 45, 607-8.

*Stalin'e gönderilen **"Ültimatom Mektubu"**, 5 Mart 1923.CW 45, 607-8.

Sakharov, Lenin'in yazarlığına itiraz edilmeyenler de dahil olmak üzere tüm bu belgeleri tartışıyor. Ben kitapta sadece **Lenin'in yazarlığı şüpheli olan belgeleri** tartışacağım.

Moskova Devlet Üniversitesi'nde bir profesör olarak Sakharov, Lenin'in sekreterliğinden bu **birincil belgelerin** çoğuna -tamamından çok uzak olsa da- ve diğer materyallere erişim sağladı. Bu yazının yazıldığı tarihte (Mart2022) **bu belgeler hala** diğer araştırmacıların kullanımına açık değil. Sakharov bu belgelerin birçoğundan kapsamlı alıntılar yapıyor, diğerlerini anlatıyor ve en önemlilerinden birkaçının fotoğrafını çoğaltıyor.

Sakharov' un 716 sayfa uzunluğundaki kitabı, bu kitabın ilk altı bölümünün temel kaynağıdır.

İşçi ve Köylü Teftişi"

Lenin'in eserlerinin en geç ve son Sovyet baskısı Sobranie Soçineni (PSS) Polnos'tur . Bu baskıda, Ocak 1923 tarihli "İşçi ve Köylü Teftişini

Nasıl Yeniden Örgütlemeliyiz" makalesinin sondan bir önceki paragrafı şöyledir:

> Merkez Komitemiz, katı bir şekilde merkezileşmiş, son derece yetkili bir grup haline geldi, ancak bu grubun çalıştığı koşullar, onun yetkisiyle orantılı değil. Önerdiğim reform bu eksikliğin giderilmesine yardımcı olmalıdır ve Siyasi Büro'nun tüm toplantılarına belirli sayıda katılmakla görevli olan Merkez Kontrol Komisyonu üyeleri, **ne Genel Sekreterin** (Rusça orijinalinde gensec) **ne de Merkez Komitesinin diğer herhangi bir üyesinin]** soru sormalarını, belgeleri doğrulamalarını engellemek ve genel olarak kendilerini her şeyden ve tam olarak haberdar etmek için. işlerin uygun şekilde yürütülmesi üzerinde en sıkı denetimi uygulamaktan istisnasız kimsenin otoritesine izin vermemesi gereken kompakt bir grup oluşturmak zorunda kalacak. (XLV 387; CW 33. 485)

Bu "Gensec" (= Genel Sekreter) pasajı , **1970**'te PSS'nin XLV. cildinin yayınlanmasına kadar Lenin'in bu makalesinin **hiçbir baskısında yoktu.** **Neler oluyor burada?** Makale 25 Ocak 1923'te Pravda'da basıldı. Bu nedenle, muhtemelen Lenin, 23 Ocak tarihli Doktorlar dergisinde bahsedilen 45 dakikalık uzun diktede makale üzerindeki çalışmayı tamamladı:

> 23 Ocak. Vladimir Ilyich, saat 11'den 4'e kadar 2 tablet somiacetin'den sonra uyudu. Uyandı, 2 hap aldı, hemen uykuya daldı ve saat 9'u çeyrek geçeye kadar uyudu. İyi bir ruh hali içinde uyandı. Masajı yapıldı. Kahvaltıyı afiyetle yedi. Sabah bir stenografa 45 dakika dikte etti ve okudu. Doktorlar Vladimir İlyiç'i bir buçukta gördüler. Morali iyiydi, başı zindeydi ve ağrımıyordu. Öğle yemeğinden sonra Vladimir İlyiç 1 saat uyudu. Kendini tatmin edici hissetti. Okudu.

Sakharov bu makalenin arşiv kopyalarını inceledi. Makalenin son hali, **daktiloyla yazılmış dört nüsha ile temsil edilmiş**. Hepsi **23 Ocak 1923** tarihlidir. Tarih daktiloyla yazılmıştır, makalenin metniyle aynı anda yürütülmüştür. Bunlardan biri, 10 Mart 1923'te **Lenin arşivine**

ulaştığında kaydedildi (delo 42, b/No.) [960]. Her birinde, makalenin metni basılmadan önce; "Pravda'da 25.1.23'te, No. 16'da yayınlandı."

Lenin'in bu makaleyi basılı olarak okuduğuna dair iyi kanıtlar var.

> Bunlardan birinde (ikincisi) üst kenarda, bir delgeçle yapılmış delikler var, bu sayede levhalar, Lenin'in çalışmasını kolaylaştırmak için özel bir klasöre yapıştırılmış. Bu, bu makaleyle birlikte saklanan Volodicheva'nın M.I. Ulyanova için yazdığı: "Lütfen Vladimir Ilyich'i tüm makalenin baştan sona bir klasöre eklendiği konusunda uyarın" notuyla onaylanıyor.
>
> Bu makalenin iki nüshası var, iki kopya gazete kupürleri (Pravda, 25 Ocak 1923) "WPl nasıl yeniden düzenlenir" makalesiyle (kağıtlara yapıştırılmış metin içeren gazete kupürleri). Makalenin bir gazete versiyonunda, deliğin üst kenar boşluğunda delikler var, bu da Lenin'in onları okuduğunu gösteriyor.(299)

Bu, sorunu perçinliyor gibi görünüyor. Lenin ya makalesinin basılı halini okudu ya da her halükarda okuyacağına dair bir varsayım vardı. Lenin, Genel Sekreter hakkındaki pasajı eklemiş olsaydı ve **sonra çıkarıldığını görmüş** olsaydı, kesinlikle şikayet ederdi ve şikayetinin kaydı kalırdı.

Eğer Stalin -çünkü bu pasajın daha önceki baskılarda olmaması uygun bir şekilde ve herhangi bir kanıt olmadan Stalin suçlandı- bunu ayarlamış olsaydı, korkunç bir şans almış olurdu. Ancak Stalin'in bu makalenin veya Lenin'in makalelerinden herhangi birinin yayınlanmasına herhangi bir şekilde müdahale ettiğine dair hiçbir kanıt yok.

10 Ocak 1924'te Moskova yakınlarındaki bir Parti konferansının transkriptinde, yakın zamana kadar MK üyesi olan Sol Muhalif Timofei V. Sapronov, Lenin'in bu makalesinin "değiştirilmeden basıldığını" ve " Politbüronun hiçbir şeyi değiştirmediğini" söyledi.

> SAPRONOV: Yoldaşlar, bu soruyu anlamıyorum.
>
> *Makale değişmeden basıldı mı?

> SAPRONOV: Evet, değişmeden. Politbüro hiçbir şeyi değiştirmedi.

Sakharov, Lenin'in makalesinin "gensec" pasajı ile versiyonunun kaynağını da keşfetti.

Yukarıda tartışılan makalenin metinlerinin saklandığı arşiv dosyasına (No. 23543) ek olarak, makalenin üç metninin saklandığı **başka bir (No. 24821) olduğu ortaya çıktı. Rabkrin'i nasıl yeniden düzenlemeli.** "Bunların tamamı, 23543 sayılı dosyadaki yazının varyantlarından, Genel Sekreter ile ilgili tezi içermeleri bakımından **farklılık** göstermekte. Aynı zamanda, birincisi tarihleme ve ikincisi Metinde Genel Sekreter'in tezi farklı yerde olmasından doğan farklılık. İkinci (l.1-5, 5-10) tarihli 22 Ocak, üçüncü (1.11-15)-Ocak23. Bu sonuncunun ilk sayfasında daktilo işareti var. 25 Ocak'ta Pravda'da bir makalenin yayınlanması hakkında ve 23543 numaralı dosyada saklanan 23 Ocak tarihli metinlerden temelde farklı değil. Bu nedenle, Genel Sekreter hakkında tezi içeren makale **metninin iki versiyonunun varlığından bahsedebiliriz.**

22 Ocak tarihli metinlerde Genel Sekreter ile ilgili sözler daktilo ile yazılmış, yani **makalenin ayrılmaz bir parçası. 23 Ocak tarihli** metinde **bunlar yok.** Bununla birlikte, içinde el yazısıyla yazılmış bir ekleme var: "ne genel Sekreter ne de hiç kimse", ve aynı satırın başlangıcından önceki kenarda, görünüşe göre bir öncekinin devamı olan (ilk bölümün okunması zordur) ve şu şekilde anlaşılabilen yazıt var: "Merkez Komitesinin diğer üyelerinin" kısaltılmışı GF. Ekin tamamı şöyle görünüyor: "ne Genel Sekreter, ne de Merkez Komitesinin diğer [diğer] [üyeleri]."

Bu makalenin oluşturulma tarihiyle ilgili materyaller, onun **üzerindeki çalışmanın farklı aşamalarını** ve ayrıca Lenin'in önceki döneme ait belgeleriyle organik bağlantısını yakalıyor. Bu koşullar ve yayımlanma zamanı **-Lenin'in hâlâ çalışma olanağına sahip olduğu** dönem- ve onun gazete metnini tanıdığı gerçeği, RCP(b) Merkez Komitesi Genel Sekreteri'nden T'sKK'ya yönelik tehlikeye ilişkin hiçbir uyarının bulunmadığı versiyonun Lenin'e ait olduğunu kabul etmek için yeterli bir gerekçe teşkil etmektedir. (301, 303-4)

Makalenin daktilo edilmiş arşiv kopyalarından birinden bir sayfanın fotoğraf kopyaları ve makalenin "Pravda" yayınlandığı şekliyle kanıtları, "gensec" taslaklarından birinin paragrafının, el yazısı "gensec" pasajının eklendiği bir reprodüksiyonu yazılan satırın üstünde, Sakharov'un kitabında yeniden üretildi.

"Lenin'in (ahiti) **vasiyeti" Sahtekarlığı**

Pravda'da basıldığı şekliyle matbu versiyonu, Lenin'in okuyacağı beklentisiyle gönderildiğinden, **"gensec" pasajını Lenin'in yazmadığı açıktır.** Mevcut kanıtlar, Lenin'in sekreterlerinden biri olan Maria Akimovna Volodicheva'nın bu sahtekarlığa katıldığını gösteriyor. Maria, Lenin tarafından yazılan makalenin "gensec" pasajını içermediği çıkarımını destekleyen notu yazdı:

> Bu, Volodicheva'nın MI Ulyanova için yazdığı bu makaleyle birlikte saklanan notla doğrulanıyor: "Lütfen Vladimir Ilyich'i tüm makalenin başından sonuna kadar bir klasöre eklendiği konusunda uyarın."(299)

Ama öyle görünüyor ki Volodicheva da "gensec" pasajının eklenmesine taraftı. 22 Ocak tarihli "Gensek pasajını" içeren metinlerden biri, birinci yaprağın sol üst köşesinde el yazısıyla yazılmış bir not bulunmaktadır:

> "İki doğru (italik olarak yazılan kelime zorlukla okunuyor, -VS) nüshalarda düzeltmeler yapılmış olmadan."

Kayıt, el yazısına ve karakteristik imzaya bakarsak, MV Volodicheva tarafından yapılmıştır.(301)

22 Ocak ile 23 Ocak arasındaki "gensec" belgelerinin **tarihlerinin farklı olması**, 22 Ocak tarihinin daha sonra -belki de çok daha sonra eklenmiş olma olasılığını akla getiriyor. Ancak bu pek bir anlam ifade etmeyecektir. Lenin basılı versiyonu görmüştü, **neden bir taslağa "gensec" pasajını ekleyip** sonra bunu saklıyoruz? Bu nedenle, Volodicheva büyük olasılıkla, makale basılmak üzere gönderilmeden önce 22 Ocak'ta "gensec" pasajını ekledi.

Ancak Volodicheva bağımsız bir siyasi aktör değildi. O sadece Lenin'in sekreterlerinden biriydi. Bu sahtekarlık planını kendisi planlamış

olamaz. Üstelik bu, **Lenin'in son yazılarının tahrif edilmesinin tek örneği değildir .** Göreceğimiz gibi, önemli belgelerde **sözde Lenin'e ait daha birçok tahrifat var.**

Volodicheva'yı bu hale kim getirmişti? Lenin'in sekretaryasında, Lenin'in kendisi dışında, sekreterlere talimat verme yetkisine **yalnızca bir kişi sahipti**: Lenin'in karısı Nadezhda Krupskaya.

Bu konu -Lenin'in Ocak 1923 tarihli bir makalesine bu "anti-gensec" pasajın yarıda kesilerek eklenmesi- önemlidir, çünkü Lenin'in son yazılarının tahrif edildiği suçlamasının **sadece Sakharov'un bir hipotezi olmadığının somut kanıtıdır.** Gerçek tahrifat yapılıyordu. Üstelik **bu tahrifatın Lenin'in kendi sekretaryasında gerçekleştiğinin somut kanıtıdır** .

Krupskaya'nın burada sorumlu olduğunu bilmemiz önemlidir. Görünen o ki **, Lenin'in son yazılarının çok daha fazla ve çok daha önemli tahrifatlarında Krupskaya merkezi bir figürdü.** Lenin'in son yazılarında yer alan ve Stalin karşıtı eğilim taşıyan **tüm belgeler,** üzerindeki tarihlerden **çok sonra dolaşıma girmiştir.** Hepsi **Krupskaya tarafından** dolaşıma sokuldu. Göreceğiz ki, Lenin'in bu belgelerin yayınlanmasını geciktirmek istediği açıklaması**, onun hiçbir aktivitede bulunamadığı, artık konuşamadığı** bir zamanda yapılmıştı.

Kongreye Mektup

Geleneksel olarak "Kongreye Mektup"un (L2C) bir parçası olarak sınıflandırılan **ilk belge** 23 Aralık 1922 tarihlidir.(XLV 343-4; CW 36, 593-4) Sakharov şunları not eder:

> **23 Aralık'taki dikte, belki de içinde ortaya** konan sorular sonraki diktelerde daha kapsamlı bir gelişme gösterdiği ve yaratılış tarihinin çok açık göründüğü için, geleneksel tarih yazımının hiçbir zaman gerekli olan dikkatini çekmedi. **Geleneksel olarak bunun** "Kongreye Mektup"un (278) ilk bölümü olduğu kabul edildi.

"Geleneksel olarak" ama **orijinal olarak değil.** Aslında, Kommunist dergisindeki "Kruşçev" baskısına kadar -numara 9, 1956, sayfa 16-17.Sakharov, SBKP(B)'nin XV Kongresi Bülteninde (30)- " Kongreye

Mektup" (**"vasiyet" olarak da bilinir)** metinlerinin **"Özellikler"** ve bunlara " **ek",** 23 Aralık diktesi olmadan yayınlandı, şimdi **[Kruşçev, 1956'dan beri]** "Kongreye Mektup"un ilk bölümü olarak kabul ediliyor. (279)

XV Parti Kongresi 2-19 Aralık 1927'de yapıldı. "Lenin'in Ahiti" hakkındaki İngilizce Wikipedia sayfası şöyle diyor

> Lenin'in vasiyetnamesinin tam İngilizce metni, Eastman'ın 1926'da The New York Times ‘ta yayınlanan bir makalesinin parçası olarak yayınlandı.

Bu doğru değil. Max Eastman tarafından Times'a aktarılan bu versiyon, 23 Aralık 1922 tarihli belgeyi içermemektedir, Eastman'ın "vasiyet" metnini dolaylı olarak Lenin'in karısı Nadezhda Krupskaya'dan aldığını biliyoruz. Bu nedenle Krupskaya, **23 Aralık 1922 belgesini** "Kongre'ye Mektup'un bir parçası olarak, muhalefete ilettiğinde, bunlarda daha sonra Fransa'ya götürdüklerinde dahil etmediler- Eastman buradan (Fransa'dan, "ek" siz) aldı.

Bu tarih, **23 Aralık 1922 belgesinin** gizemini derinleştirmeye hizmet ediyor.

> 23 Aralık (MA Volodicheva'nın girişi). *(Saat)* 8'den biraz sonra Vladimir İlyiç beni dairesine çağırdı. 4 dakikada dikte etti. Kötü hissetti. Doktorlar çağrıldı. Dikte etmeye başlamadan önce, "Size kongreye bir mektup yazdırmak istiyorum. Yazın." Çabucak dikte etti, ama hasta durumu belliydi. Sonlara doğru tarihin ne olduğunu sordu. Neden. Neden bu kadar solgundum, neden kongrede değildim, orada geçirebileceğim zamanı almasına üzüldü. Başka emir almadım. (CW 42, 4811)

Bu giriş kafa karıştırıcı. Burada iki kez bahsedilen kongre **-çünkü Lenin (sözde) Volodicheva'ya neden kongreye katılmadığını** sordu- 23-27 Aralık 1922'de Bolşoy Tiyatrosu'nda toplanan 8. Tüm Rusya Sovyetleri Kongresi olmalı. Bir sonraki Parti Kongresi'ne, yani on ikinci partiye dair net bir referans yok.

İkinci bir sorun, bu girişin tarihidir. Ertesi gün, 24 Aralık için SJ'ye giriş şu şekilde başlar:

24 Aralık (MA Volodicheva'nın girişi). Ertesi gün (24 Aralık)

Ertesi gün" ifadesi, 23 Aralık'ın yanı sıra 24 Aralık'ın kaydının da gerçek zamanlı olarak - o gün - değil, daha sonraki bir zamanda girildiği anlamına gelir. Yani, bu günlük, artık günlük girişlerin günlüğü değildir, ama başka bir şey, en azından bunun gibi girişler bir **nedenden dolayı daha sonra oluşturuldu ve yapıldı.**

Üçüncü bir sorun ise şudur. Doktorlar Dergisi 23 Aralık 1922'de akşam 20:30 civarında Vladimir Ilyich' in bir sorudan endişe duyduğu ve uyuyamayacağından korktuğu **için bir stenografa 5 dakika dikte etmek için izin istediğini** belirtiyor. Buna izin veriliyor, ardından Vladimir İlyiç önemli ölçüde sakinleşiyor. Bu **belgenin uzunluğu** -228 kelime olan bir mektubun Lenin **tarafından beş dakikada** veya Volodicheva'nın iddia ettiği gibi **dört dakikada yazdırılabileceğini hayal etmek zor**. Bu, özellikle Lenin'in dikteye alışık olmadığı ve onunla başı dertte olduğu için olasılık dışıdır. Lenin'in dikte ile ilgili sorunlarını birazdan tartışacağız.

bu mektubun iki taslağı olduğunu ve **bunların önemli ölçüde farklı olduğunu** keşfetti . Yazılı bir taslak **Volodicheva tarafından paraflanır**. Ancak , Lenin'in sekreterliğinde görevli sekreterlerden biri ve Stalin'in karısı olan Nadezhda S. Allilueva'nın el **yazısıyla yazılmış bir taslağı da mevcuttur.**5

Taslağın burada tartışılan bölümlerinin **fotoğrafik reprodüksiyonları** Sakharov'un kitabındadır (sayfa 352 ve 353 arasındaki levhalar).

Bu mektubun Lenin'in eserlerinin resmi İngilizce tercümesindeki versiyonu şöyledir:

> **Kongreye Mektup**
>
> Bu Kongrede siyasi yapımızda birtakım değişikliklerin yapılmasını şiddetle tavsiye ediyorum. En önem verdiğim hususları size anlatmak istiyorum.
>
> Listenin başına, Merkez Komite üye sayısını birkaç düzine hatta yüz kadar artırdım. Benim düşünceme göre, bu reform olmadan, eğer olayların gidişatı bizim için oldukça elverişli

olmazsa, Merkez Komitemiz büyük tehlikede olur (ve bu güvenemeyeceğimiz bir şey).

O halde, Kongre'nin Devlet Planlama Komisyonu'nun kararlarına yasama gücü ile yatırım yapmasını, bu bağlamda Yoldaş Troçki'nin isteklerini -belirli bir ölçüde ve belirli koşullar altında- karşılamasını önermek niyetindeyim.

İlk konuya gelince, yani MK üye sayısını artırma konusu, Merkez Komitesinin prestijini yükseltmek, idari mekanizmamızı tam anlamıyla geliştirmek ve MK'nin küçük kesimler arasındaki Parti'nin geleceği için aşırı önem kazanma çatışmalarını önlemek için bunun yapılması gerektiğini düşünüyorum

Bana öyle geliyor ki, Partimiz işçi sınıfından 50 ila 100 MK üyesi talep etme hakkına sahiptir ve bu sınıfın kaynaklarını gereksiz yere vergilendirmeden bunları ondan alabilir.

Böyle bir reform, Partimizin istikrarını önemli ölçüde artıracak ve bana göre, önümüzdeki birkaç yıl içinde çok daha keskin hale gelmesi muhtemel ve olması gereken düşman devletlerin kuşatılmasındaki mücadelesini kolaylaştıracaktır. Partimizin istikrarının böyle bir önlemle bin kat artacağını düşünüyorum.

Lenin

23 Aralık 1922

MV tarafından kaldırıldı

Lenin'in sekretaryasının giden posta günlüğüne erişimi olan Sakharov'a göre, **Lenin'in mektubu yazıldığı gün**, 23 Aralık'ta Allilueva'nın el yazısıyla şu şekilde kaydedildi:

" **Stalinu** (pis'mo VI k s"ezdu)"**"Stalin'e** (VI'nın a/kongreye mektubu."(278)

Böylece Allilueva veya **bu girişi kim yaptıysa** , **mektubun gerçekten de Stalin'e yönelik olduğunu açıkça belirtti.** Bu da, "k s" ezdu "nun,

" **a** / kongreye" değil, "a / kongreye hazırlanmak " **anlamına** geldiğini gösteriyor .

İki Versiyondaki Farklılıklar

El yazması versiyonun altı çizili başlığı “Kongreye Mektup **”** (Pis'mo k s'ezdu)ve sağ üstte altı çizili **“Kesinlikle gizli”** (Strogo sekretno) yazısı var. **Bu gösterim,** mektubun daktiloyla yazılmış versiyonunda ve Sovyet dönemi **yayınlarında bulunmamaktadır.** Her iki sürüm de büyük " **V** " -Bbl ile birlikte tanıdık **" Vy "** terimini kullanır. Bu, mektubun bir gruba değil **bir bireye olduğu** ve dolayısıyla **"Kongreye" olmadığı anlamına gelir.** Mektubun içeriği, içinde **Lenin'in** görevi Kongreyi hazırlamak olan Sekreterliğe ve dolayısıyla Genel Sekreter olan Stalin'e önerilerde bulunduğunu gösteriyor. Bu, Allilueva'nın **giden posta günlüğündeki** açıklamasıyla uyumludur. Bu mektubun bir parti kongresinin delegeleri için değil, bir bireye yönelik olması gerçeği, Volodicheva'nın Sekreterler **Günlüğü'ndeki ifadesinin yanlış olduğu anlamına gelir** . Bir yandan, "Görevli sekreterlerin Günlüğü"nde, dikteye başlayan Lenin'in şunları söylediğini yazıyor:

> "Sana kongreye bir mektup dikte etmek istiyorum. Yaz! " Ama öte yandan, görünüşe göre kongre delegeleri için bir mektup yazdığını düşünmüyordu. Aksi takdirde, onu **Stalin'e göndermezdi**. Ortaya çıka, bir yandan Lenin'in kongreye hitap **ettiğini biliyor**, öte yandan bundan haberi yok**.**

1963'te yaşlanmış bir Volodicheva, Genrikh Volkov'a Lenin'in kendisine bu "kongreye gönderilen mektup"la ne yapacağını söylemediğini, bu nedenle Fotieva’ ya, **kendisine bunu Stalin'e göstermesini söyleyen Fotieva’ ya sorduğunu** söyledi . Bu, Lenin'in bu dikte ile ne yapılacağı konusunda herhangi bir talimat vermediği anlamına gelir.

Ve bu , Lidia Fotieva'nın aşağıda tartışacağımız 29 Aralık 1922 tarihli mektubuyla **çelişiyor .** Ayrıca, bu mektubun **orijinal olarak bir kişiye kişisel olarak gönderildiğini** gösteren metinsel sorunları da hesaba katmamaktadır. **Stalin'e** gönderildiğine göre, onun için yazıldığını varsayabiliriz ve bu, el yazısı versiyonuyla **doğrulanır.** Bunun L2C çalışması için önemli etkileri vardır.

Bu mektubun bir parti kongresinin delegelerine yönelik olmadığını, ancak **Merkez Komitesinin liderlerinden birine,** büyük olasılıkla Stalin'e gönderildiğinin kabul edilmesi, şu sonucu kaçınılmaz kılıyor: **Fotieva'nın ve Volodicheva'nın "tanıklıkları"** kaynak çalışması ve tarihçilik için takip eden bütün sonuçlar açısından sahtedir. (283-4)

İşleyiş formülündeki "Sen" tekilinden [Bbi] "siz" çoğuluna [Bb] geçiş, **sadece "mektup"** VI Lenin'in Komple Çalışmalarında yayınlandığında yapıldı. Daha önce, Kommunist dergisinde (1956, No.9), Vl Lenin'in toplu eserlerinin 4. baskısının 36. Cildinde, bunun yanı sıra, RCP(b)'nin XIII Kongresinin transkriptinde olduğu gibi, metnin bu parçası doğru şekilde yeniden üretildi. Bu, Lenin'in metninin **"revizyonunun",** Lenin'in vasiyetnamesinin **"Kruşçev" tarihçiliğinin oluşum döneminde,** Lenin'in **"Kongreye Mektup" efsanesi,** Stalin'in "kişilik kültü"ne yönelik eleştiri kampanyasının önemli bir parçası olarak hizmet etmesi gerektiğinde tarih bilimine ve kamu bilincine tanıtıldığı zamanda yapıldığını gösterir. (288)

Fotieva'nın Kamenev'e Mektubu

29 Aralık 1922'de Fotieva, Kamenev'e şunları yazdı:

29XI1-22. Yoldaş Stalin'e Cumartesi 23/ XII Vladimir İlyiç'ten Kongre'ye Volodicheva tarafından yazılan bir mektup verildi. Bu arada, mektup teslim edildikten sonra, Vladimir İlyiç'in vasiyetinin bu mektubun arşivde kesinlikle gizli tutulması gerektiği, mührün sadece kendisi veya Lenin'in karısı Nadezhda Konstantinovna Krupskaya tarafından açılabileceği ve ancak ölümünden sonra başkalarına sunulması gerektiği ortaya çıktı. Vladimir İlyiç, mektubu dikte ederken bunu Volodicheva'ya söylediğinden tamamen emin. Bugün,29/ XII, Vladimir İlyiç beni yanına çağırdı ve mektupta ilgili notun yapılıp yapılmadığını sordu ve **mektubun sadece ölümü halinde okunması gerektiğini tekrarladı.** Vladimir İlyiç'in sağlığını göz önünde bulundurarak, ona bir hata yapıldığını söylemeyi olanaklı bulmadım ve mektubu kimsenin

> bilmediğine ve vasiyetinin yerine getirildiğine ona güvence verdim.
>
> Bu mektuptan haberdar olan yoldaşlardan hiçbir koşulda Vladimir İlyiç ile gelecekteki görüşmelerde yapılan hatayı açıklamalarını ve ona mektubun bilindiğini varsayması için hiçbir neden vermemelerini rica ediyorum ve sizden Vladimir İlyiç'in kimsenin bilmesine gerek olmayan görüşünün bir kaydı olarak bu mektuba bakmanızı rica ediyorum. 29 XII-22
> L. Fotieva

Sakharov, bu metinle **hem biçimsel hem de içeriksel sorunları** not ediyor.

> Her şeyden önce, Lenin'in parti kongresinde hitap ettiği varsayımından **hareket edersek** , o zaman Lenin'in bu soruyu kongre öncesi tartışma sırasında herhangi bir hazırlık yapmadan, **partinin Merkez Komitesini atlayarak** kongreye getirmek istediği ve ayrıca kendisini de buna karşı ortaya koymak istediği sonucu kaçınılmazdır. **Böyle bir varsayım, kongre hazırlığı geleneğiyle** olduğu kadar, Lenin'in - başarısının en önemli koşullarından biri olarak yetkileri korunması gereken en deneyimli ve yetkili üyelerinden oluşan yönetim kurulu- Parti Merkez Komitesinin rolü hakkındaki iyi bilinen görüşleri ile çelişir. **İkincisi, açık bir metin dikte eden Lenin'in, amacı hakkında** az çok **net talimatlar verememesinin** nedeni açık değildir . (281)

Bu mektup başka sorunları da gündeme getiriyor:

Eğer **23 Aralık mektubu** Stalin'e gönderildiyse -Fotieva öyle olduğunu söylüyor ve el yazısı versiyonu bunu doğruluyor - neden bu **29 Aralık mektubunu Kamenev'e gönderdi?**

29 Aralık mektubunda, onu gören kişilerin bir dizi notu var: Belli ki onu Troçki'ye ileten ve "elbette" başka kimseye vermediğini belirten Stalin tarafından da.

Kamenev, Fotieva’ya değil, Stalin'e verdiği yanıtta, Fotieva'nın mektubunu yalnızca "Vladimir İlyiç'in mektubunun içeriğini ve Troçki,

Buharin ve Ordzhonikidze adlarını bilen MK üyelerine gösterdiğini belirtir.

> "Yoldaş LA. Fotieva, 29/12'de saat 11'de bana geldi ve önce sözlü, sonra yazılı olarak yukarıdaki açıklamayı yaptı. Bunu Vladimir İlyiç'in içeriğini öğrenmiş olan Merkez Komite üyelerine göstermeyi gerekli görüyorum. (Troçki, Buharin, Ordzhonikidze yoldaşların ve sizin içeriğine aşina olduğunuzu biliyorum.) Bu mektupla ilgili kimseye tek bir kelime veya ipucu vermedim. Yukarıda adı geçen tüm yoldaşların da aynı şeyi yaptığına inanıyorum. Eğer onlardan biri mektubun içeriğini Merkez Komitesinin diğer üyeleriyle paylaştıysa, o zaman Yoldaş Fotieva'nın bu açıklaması da ilgili yoldaşların dikkatine sunulmalıdır.
>
> L. Kamenev". 1.v. Stalin'in notu: “Okudum. Stalin. Sadece Yoldaş Troçki'ye.”
>
> LD Troçki'nin notu: " Okudum. Tabii ki Merkez Komite üyelerinin hiçbirine Vladimir İlyiç'in mektubundan bahsetmedim. L. Troçki"

Buharin ve Ordzhonikidze’ ye mektubu kim gösterdi, ya da içeriğini kim özetledi ? Bunu neden yaptılar? Bilmiyoruz. Sakharov, bu mektupla ilgili bir dizi başka resmi soruna dikkat çekiyor:

> **Kamenev neden** Buharin ve Ordzhonikidze'nin bilgilendirildiğini biliyordu da Stalin ve Troçki bilmiyordu? **Eğer Stalin** bundan sadece Troçki'ye bahsettiğine dair bizi temin ediyorsa, Kamenev’ in **bu bilgiye nasıl sahip** olduğu belli değil**.**
>
> Eğer Kamenev mektubu aldıysa, bu, ona metni **yalnızca Volodicheva'nın verebileceği anlamına gelir.** (Volodicheva bunu) **Neden** [yaptı]?
>
> **Fotieva'nın Kamenev'e yazdığı mektubun -**ne giden ne de gelen bir belge olarak- **hiçbir yerde** kayıtlı olmaması da dikkat çekicidir . Orijinal mektup bir yazarın kendi yazmasıdır, imzasısır. En üste ilk satırda "23 / XIT" tarih eklenir. (282)

Bu detaylar Rusarşiv'in faksında görülebilir .

> Mektubun Lenin Sekreterliği'nin materyallerinde göründüğü koşullar olmasaydı, bunu umursamamak mümkün olurdu - **oraya açıklanan olaylardan 19 yıl sonra geldi.** Arkasında **" Arşive 1941 Ekim'inde girdi** " yazısı var . (282)

23 Aralık 1922 tarihli mektubun bir parti kongresi için değil, " vy " yerine " Vy " bir bireye yönelik olduğu açıktır. Tek başına bu gerçek, onun "ancak ölümünden sonra sunulması" amaçlandığı **olasılığını ortadan kaldırıyor.** Görünüşe göre, Lenin'in bir sonraki Parti Kongresi'nde **değerlendirilmek üzere sunmak istediği bir dizi öneri var, ancak Parti Kongresi'ne bir mektup değil.**

Ama sonra, neler oluyor? Fotieva bu mektubu Kamenev'e neden yazdı? Sebep ne olursa olsun, bu, daha sonra "Kongreye Mektup" olarak adlandırılacak olanın ilk kısmı olarak **<u>mektubun yeniden amaçlandırılması-</u> yazılmasıyla ilgili olmalıdır.**

Kısacası, **başlangıçta birlikte yazılmamış** ve göreceğimiz gibi, **hepsi Lenin tarafından yazılmamış** çeşitli unsurlardan oluşan, Lenin tarafından bir "kongreye mektup" yaratmak için **bir komplo yürütülüyordu**. Bu komplo, Fotieva'nın Kamenev'e mektubunun tarihi olan **29 Aralık 1922'de harekete geçirilmişti,** ancak **ilk belgenin** Lenin tarafından dikte edilip Stalin'e gönderildiği **23 Aralık 1922'de henüz başlamamıştı.**

İki Versiyon Arasında Daha Önemli Farklar

Lenin'in mektubunun daktiloyla yazılmış versiyonunda dördüncü paragraf şöyle:

> O halde, Kongre'nin Devlet Planlama Komisyonu'nun kararlarına yasama gücü ile yatırım yapmasını, bu bağlamda Yoldaş Troçki'nin isteklerini *-belirli bir ölçüde ve belirli koşullarda* karşılamasını önermek niyetindeyim .

Mektubun **el yazısı versiyonu** italik kelimeleri atlar. Ancak her iki versiyonda da bir sorun var çünkü **Lenin'in Troçki'ye herhangi bir taviz verdiğine dair hiçbir kanıt yok** . "**Troçki yoldaşın dileklerinin..**." ne anlama geldiğini bile bilmiyoruz. 24 ve 26 Aralık

tarihlerinde,Troçki, MK'ya, diğer şeylerin yanı sıra, Devlet Planlama Komisyonu ile Yüksek Ekonomi Konseyi'ni birleştirme önerisini ayrıntılandıran iki mektup yazdı ve kendisini sorumlu kişi olarak önerdi. “Lenin, 27 Aralık tarihli Devlet Planlama Komisyonuna Yasama İşlevleri Verme **başlıklı makalesinde Troçki'nin önerilerini kibarca ama kararlı bir şekilde reddetti .**"18

“Kader” mi yoksa "Yargıçlar" mı?

Daktiloyla yazılmış versiyonda beşinci paragraf şöyle:

> İlk hususa gelince, yani MK üye sayısını artırma konusunda, Merkez Komitesinin prestijini yükseltmek, idari mekanizmamızı tam anlamıyla geliştirmek ve MK'nın küçük kesimler arasındaki çatışmaların Parti'nin ***tüm kaderi için*** aşırı önem kazanmasın önlemek için yapılması gerektiğini düşünüyorum.

Kalın italik yazılan kelimeler, Rusça’ da İngilizce’ dekinden **daha anlamlı değildir.** Lenin'in Toplu Eserleri’ nin İngilizce (4. baskı) çevirmenleri şu şekilde tercüme ediyor:

> Partinin ***geleceği için*** aşırı önem kazanmaktan .

Çevirmenler tahmin yürütüyordu. Onlar da " tüm kaderi için"in ne anlama geldiğini bilmiyorlardı. Ancak **Lenin mektubunun el yazısıyla yazılmış hali farklıdır:**

> .. partinin ***tüm " yargıçlar***” için.

"Tüm kaderler" tutarsız. Ama "tüm yargıçlar **tırnak işaretleri içinde orijinaldir** (levhaya bakın) anlamı açıktır.

> "Yargıçlar" sözcüğü tırnak içinde kullanıldığına göre, **Lenin'in bu sözcüğü mecazi anlamda kullandığını** ve **bu kişilerin partiyi yargılama hakkını tanımadığını** varsayabiliriz**. Bu** "Parti yargıçları" kimlerdir? Bunlar **Partiyi ve politikalarını Yargılayan (yani kınayan, eleştiren)** gerçek siyasi güçlerdir. Troçki, Lenin için en çok sorunu yaratan en **"ünlü" eleştirmendi**. Başkaları da vardı, daha küçük olanlar: "İşçi Muhalefeti" "Decists" (Demokratik Merkezciler), Buharin, Preobrazhensky ve diğerleri. Elbette, partinin bu

eleştirmenlerine ilişkin olarak, **"yargıçlar" kelimesi sadece alıntılarda,** yani **mecazi** olarak, kullanıldığı şekliyle kullanılabilir, ayni Stalin'e mektubun metninde kullanıldığı gibi.

Lenin bu tür "yargıçlarla", yani eleştirmenlerle sürekli savaştı. Onlarla tartışma, Lenin'in son mektuplarının ve makalelerinin birçok metni için kırmızı bir ipliktir. Örneğin, 26 Aralık tarihli kayıtta şu azarlama ile karşılaşıyoruz:

> "İşte bu yüzden" alay veya kötü niyetle idari mekanizmamızın kusurlarına işaret eden eleştirmenlere, bugün devrimin koşullarını en ufak bir şekilde anlamadıkları şeklinde sakince cevap verilebilir. "

Devlet Planlama Komitesi hakkındaki metinlerde Lenin, Devlet Planlama Komitesi'nin çalışmalarını düzenlemeye yönelik mevcut sistemin eleştirilerine karşı çıkıyor. **Aynı "eleştirmenler" "parti yargıçları"** - " Sukhanovlarımız "- "Devrimimiz Üzerine" makalesinde tartışıyor. "İşçi ve Köylü Müfettişliği Nasıl Yeniden Düzenlenir" makalesinde, RKIL'i yeniden düzenlemenin olasılığına ve gerekliliğine inanmayan **eleştirmen-yargıçları tartışıyor** ve "Daha Az Ama Daha İyi" makalesinde çalışmayı çalışma ile birleştirme olasılığın inanmayanlarla ve benzerleriyle tartışıyor.

Dolayısıyla **metnin** partinin "tüm kaderleri" olan versiyonunda hiçbir anlam yok, ama "yargıçlar" olan versiyonda açık bir anlam var. "Partinin yargıçları, **son eserleri de dahil olmak üzere, Lenin'in sürekli savaştığı eleştirmenleridir** .(285-6)

Bu mektubun elle yazılmış hali ile daktilo hali arasında **önemli bir fark** daha vardır. El yazısıyla yazılmış versiyonun ikinci ve son paragrafında okuduğumuz;

> Bana öyle geliyor ki **Partimizin MK'sının 50-100 üyesinin** işçi sınıfından her türlü talepte bulunma hakkına sahiptir.

Daktiloyla yazılmış versiyon farklı şekilde okunur:

> Bana öyle geliyor ki Partimiz **işçi sınıfından 50 ila 100 MK üyesi talep etme hakkına sahiptir** ... (CW 36, 593)

Ya **MK** Parti'nin yardımını ister, ya da **Parti** işçilerin yardımını ister. Ancak **Lenin, Partili olmayan işçilerin MK'ya girmesini önermiş olamaz** . Sonuçta amaç,

> Merkez Komitemizin prestijini yükseltmek, idari mekanizmamızı geliştirmek için eksiksiz bir iş yapmak ve MK'nin küçük bölümleri arasındaki çatışmaların aşırı önem kazanmasını önlemek.

Mektubun bir **bireye** hitap ettiği için Kongre'ye bir başvuru-temyiz olamayacağını zaten belirledik : **"siz" yerine "sen"**. Üstelik, el yazısı versiyonu, bir bireye, muhtemelen Stalin'e bu öneriyi MK'ya sunması ve MK'nin MK'daki Komünist işçiler arasından Parti üyesi olan komünist işçilerden sayısını artırması için Parti Kongresi'ne başvurma çağrısıyla tutarlıdır.

İki harf arasındaki son fark aşağıdaki gibidir. **El yazısı** versiyonun son cümlesi, “**bu** önlem sayesinde...(...6naronapa3TO Mepe ...)" derken, **daktilo versiyonunda** "... **böylesine** bir önlem (“...6narogapa TakoH Mepe ...") yazıyor. "Bu", "böylesine “den çok daha **spesifiktir** ; "**böylesine**” bir ölçüde, Lenin'in amaçlamadığı şeyleri kapsayabilirken, "**bu**", "Lenin'in önerdiği şey" anlamına gelir.

Bütün bunlardan Sakharov, **bu mektubun ana versiyonunun açıkça el yazısı** olduğu ve bir bireye -neredeyse kesinlikle Stalin'e- gönderildiğine yönelik olduğu sonucuna ulaşıyor (ve biz de aynı fikirdeyiz). Ancak Kruşçev döneminde ve o zamandan beri **yayınlanan versiyon, daktiloyla yazılmış versiyondur.** Gördüğümüz gibi, bu sürüm **"Kesinlikle gizli"** başlığını da kaldırıyor. **Bunu yapmak**, mektubun bir kişi için değil, Parti Kongresi gibi bir kolektif için olduğunu **iddia etmeyi mümkün kılıyor.**

Sakharov, bu mektubun basılı versiyonlarını karşılaştırarak, "Siz"den "siz"e (Bbl Bbi , tekil ila çoğul) **yalnızca** PSS'de yapılmıştır (**5. baskı olarak da bilinen tüm eserler**). Bu yapılan değişiklik, en azından, Kruşçev'in Şubat 1956'da XX Parti Kongresi'nde " Stalin'in "kişilik kültü"ne "gizli Konuşma" ile başlayan saldırısıyla ilişkilendirilebilir...

Sonuç

Bu mektubun orijinal taslağı olduğu açıkça belli olan Volodicheva'nın ne amaçla yaptığını bugün belirleyemiyoruz. İncelememizin ana noktası, **değişikliklerin yapıldığı, bunların** önemli olduğu ve Lenin'in sekretaryası içinde yapıldığıdır.

Sekretaryadaki diğer stenograf-sekreterler gibi, ne Maria Volodicheva ne de Lidia Fotieva'nın, Lenin'in dikte ettiği herhangi bir şeyi değiştirmek için bağımsız bir siyasi rolü veya **yetkisi yoktu.** Lenin'in kendisi dışında sadece bir kişinin böyle bir yetkisi vardı: Lenin'in karısı, Nadezhda Konstantinovna Krupskaya.

Bu belge, ilk yayınlandığında iki parçaya ayrılmamış ve metnin sonunda, **25 Aralık tarihlidir.** Troçki'nin arşivindeki metin de **aynı tarihe sahip** , 25 Aralık.

Sakharov, Zinoviev ve Kamenev hakkındaki sözlerin aslen "onun üzerinde –"eMy ", tekil zamirinin bulunduğunu kaydetti .

> Zinoviev ve Kamenev' in Ekim ayı olayı elbette tesadüf değildi, ama bunun suçu da kişisel olarak **ona yüklenemez.**

Sakharov

> Bu belgenin Tam İşler' de yayınlanmasından önce, bu yere bir not eşlik ediyordu; " **Görünüşe göre, bir kalem sürçmesi** : "o" yerine **"onlar" olmalı.** (314)

Bu belgelerin **Kruşçev dönemindeki ilk yayınındaki** Kommunist No. 9, 1956'daki L2C metni gerçekten de "o"- eMy, ibaresini taşıyor.

Sakharov şöyle devam ediyor:

> Lenin'in Komple Eserlerinde, **"o" kelimesi,** hiçbir çekince olmaksızın **"onlar"** ile değiştirildi. (314)25

Dürüst editoryal uygulama, belgenin orijinal versiyonunun çoğaltılmasını ve herhangi bir değişikliğin, yukarıdaki not gibi bazı belirtilerle birlikte yapılmasını gerektirir. Ancak PSS editörleri, okuyucularına metni değiştirdiklerini bildirmeden, basitçe "o" nun üzerine" ifadesini "onların" olarak - eMy'den HM'ye - değiştirdiler. Bu, Sakharov'un PSS'deki metnin **Şubat 1956'daki XX Parti**

Kongresi'nden sonra Nikita Kruşçev'in Stalin'e saldırısına uygun olarak değiştirildiğine dair şüphesini destekliyor.

Bir arşiv belgesinden alıntı yapan Sakharov'a göre, aynı kelime **(eMy)** "Karakteristikler"in farklı zamanlarda yazılmış **üç farklı kopyasında geçiyor.** Bu , bu kopyalardan en az birinde kesinlikle düzeltilecek olan **bir daktilo hatası olmadığı anlamına gelir.** Bu nedenle, bu kopyaların yapıldığı **orijinalde** olduğu sonucuna varabiliriz.

"Özellikler " olarak bilinen belgenin ilk sözü, **24** veya **25 Aralık 1922'de Lenin tarafından** dikte edildiği varsayılan, **Haziran 1923'**teydi. Genellikle Krupskaya'nın diğer belgelerle birlikte **18 Mayıs 1924'te** bu mektuba dayanarak ortaya koyduğu varsayılıyor;

> "Vladimir İlyiç'in hastalığı sırasında 23 Aralık'tan 23-13 Ocak'a kadar yazdırdığı notları ayrı ayrı (arşive) teslim ettim. Bu sayı henüz ulusal sorunla ilgili bir not içermiyor (şu anda Maria Ilyinichna'nın elinde)
>
> Bu notlardan bazıları daha önce yayınlandı (İşçi ve Köylü Müfettişliği hakkında, Sukhanov hakkında). Yayımlanmamış notlar arasında, Merkez Komitesinin bazı üyelerinin kişisel özelliklerini içeren 24-25 Aralık 1922 ve 4 Ocak 1923 tarihli notlar bulunmaktadır. Vladimir İlyiç, ölümünden sonra notunun bir sonraki parti kongresinin dikkatine sunulması konusundaki kesin arzusunu dile getirdi." N. Krupskaya

Sakharov:

> Bu mektupta NK Krupskaya **ilk kez "birbirinden bağımsız olarak var olan** iki farklı belgeyi birleştirdi...(Sakharov, Opaseniia 4)

Krupskaya'nın Lenin'in "kesin arzusunun" bu iki belgeyi - " **Nitelikler** " ve **" İlave** " - "ölümünden sonra" Parti Kongresi'ne getirmek olduğu iddiası, Parti'de bir bölünmenin önlenmesi gerektiği ve Stalin'in **Gensec** görevinden alınmasının acil bir konu olması yönündeki ifadelerle **çelişmektedir.** Aslında, Lenin'in diğer "son eserlerinin" hiçbiri bu konulardan bir daha söz etmiyor! Belgeler Lenin'e **aitse bu hiç**bir anlam ifade etmiyor. Ama bu belgelerin daha sonra siyasi açıdan önemli bir anda öne sürülen sahte belgeler olması mantıklıdır.

PSS bu mektubu alıntılıyor ve belgelerin gerçekten de Krupskaya tarafından **Mayıs 1924 tarihinde** teslim edildiğini doğruluyor**.** Ama **bu yanlış** . Aslında Krupskaya, burada "İlave"yi de içeren bu notları ne zaman **teslim ettiğini söylemiyor.** Kamenev'e Valerian Kuibyshev adına gönderilen ve 7 Haziran 1923 tarihli bir not şöyle:

> Parti kongresine iki öneri: 1. - Merkez Komite üye sayısının 50-100 kişiye çıkarılması (Merkez Komite' ye istikrar sağlama önlemi olarak). [Açıkçası, bu Lenin'in Stalin'e yazdığı 23 Aralık 1922 tarihli mektup, vs.]. 2. -Devlet Planlama Komisyonu kararlarına yasama niteliği kazandırılması. (Troçki'nin zaten gündeme getirdiği bir soru). Bir sonraki belge "İkinci bir mektup .24 XI1-1922 İlk teklifin geliştirilmesi: Merkez Komite üye sayısının arttırılması (özellikler)

"Özellikler" dışında 24 Aralık 1922'de Lenin tarafından dikte edildiği iddia edilen **başka bir belge yoktur** ve orada bu isimle anılmaktadır.**4 Ocak 1923** tarihli "İlave" den bahsedilmemektedir.

"Kongreye Mektup" başlığının burada yer almadığına dikkat edin. Troçki'nin arşivindeki nüsha, Troçki'nin **başlığının olmadığına dair notunu taşıyor.**

> **"Orijinalinde** [sic] **el yazmasının başlığı yoktur.** LT

Unutmamak gerekir ki, **Stalin'e gönderilen** ve şüphesiz onun için hazırlanan 23 Aralık 1922 tarihli mektubun yalnızca ilk belgesi, hem el yazısı hem de daktiloyla "Kongreye Mektup" başlığını taşımaktadır.

Bu, "İlavenin (4 Ocak 1923 tarihli dikte) **7 Haziran 1923'e** kadar Krupskaya tarafından **henüz getirilmediğinin** kanıtıdır. Bu nedenle, bunu daha sonra yapmış olmalıdır. Ve. Dolayısıyla, o sırada henüz hiç kimse "Özelliklere Ek"i birleştirmedi ve onlara "Kongreye Mektup" 538-9 başlığını vermedi). Bu başlığı taşıyan tek belgenin Stalin'e gönderilen 23 Aralık 1922 tarihli mektup olduğunu hatırlayalım.

Göreceğimiz gibi, 17 Nisan - 25 Nisan 1923 tarihleri arasında toplanan XII Parti Kongresi'nde hiç kimse - Krupskaya, Troçki veya Muhalefet - bu belgelerden herhangi birinden bahsetmediğine göre, 24 ve 25 Aralık tarihli belgeler o zamanlar henüz ortada yoktu. Yani, **"Özellikler",** XII PC'nin sonu ile 1923 Haziran'ı (Kuibyshev' in

Kamenev'e notu) arasında, Lenin'in 10 Mart 1923'teki bir felç nedeniyle **artık dikte edemediği ve hatta konuşamadığı zaman arasında uydurulmuştur - üretilmiştir.**

"Özellikler” in siyasi mücadeleye Mayıs ayı sonundan Haziran 1923'e kadar "İlave" yapılmadan dahil edilmesi ve "İlave" olmadan ve henüz **bir başlığın** olmaması gerçeği, ne Krupskaya'nın ne de başka hiç kimsenin bunları bir metin bloğuna **yazmaya** ve ona "Kongreye Mektup" başlığını **taşıyan tek belge olan** 23 Aralık tarihli mektuba ekleyerek, **"Kongreye Mektup" başlığını vermeye henüz karar vermediğini kanıtlıyor.**

"İlave" (" Dobavlenie ")

4 Ocak 1923 tarihli İlave"nin siyasi mücadeleye ne zaman dahil edildiği belli değil. İlk başta İlyiç'in sekreter hakkında yazdığı mektup olarak bilindiği anlaşılıyor. " **1923 yılının Temmuz** ayının sonunda, Zinoviev ve Buharin, Zinovyev ve Buharin'in kendisine onun varlığından haberdar ettiklerind**e, Stalin bundan böyle söz ediyor.** 7 Ağustos 1923'te Stalin, Zinoviev'e şunları yazdı:

> Yoldaş Zinovyev
>
> 31/VII tarihli mektubunuzu aldım. Sorularınıza cevap olarak. 1. Sergo ile konuşmayı yanlış şekilde anlamayın ve yorumlamayın" diye yazıyorsunuz: Direkt olarak **"yanlış şekilde"** yorumladığımı söyleyeceğim. İki şeyden biri: ya mesele şimdi sekreteri değiştirmekle ilgili ya da sekreterin üzerine özel bir siyasi komite koymak istiyorlar. Soruyu net bir şekilde, soru hakkında söylemek yerine, amacınıza dolambaçlı bir şekilde ulaşmaya çalışmaya ve görünüşe göre **insanların aptallığına güveniyorsunuz**. Gerçekten bir grup varsa ve minimum güven varsa bu dolaylı yöntemlere neden ihtiyaç duyuluyor? Neden **Ilyich’ in sekreter hakkındaki, benim bilmediğim bir mektubuna atıfta bulunmaya ihtiyacım** olsun – gerçekten benim pozisyona değer vermediğime ve bu nedenle **mektuplardan korkmadığıma** dair hiçbir kanıt yok mu? **Üyeleri birbirini korkutmaya** çalışan grubun adı nedir (en azından söylemek gerekirse)? Sekreteri değiştirmekten yanayım, ancak bir **siyasi komite**

> **enstitüsü oluşturmaya karşıyım** (birkaç siyasi komite var: Örgütlenme Bürosu, Politbüro, Plenum). (İzv TSK KPSS 4, 1991,203)

Zinovyev ve Buharin, Stalin'e "İlave" mektuptan bahsetmek için yazdılar:

> 2) llyich'den mektup Evet, VI'den sizi sekreter olarak seçmemeyi tavsiye ettiği (XII Kongresi) bir mektup var. Biz (Buharin, Kamen[ev] ve ben) şimdilik bunun hakkında konuşmamaya karar verdik. Açık bir nedenle: VI ile olan anlaşmazlıkları zaten çok öznel olarak algıladınız ve sizi kızdırmak istemedik. (lzv TSK KPSS 1991, 4 205-6)

Eğer Buharin'in burada yazdıkları doğruysa, yani **"İlave"** (25 Nisan 1923'te sona eren) XII Parti Kongresi'ne yönelik olduğu ve Krupskayanin 18 Mayıs 1924 tarihli notunda yazdığı gibi, "özellikler" Lenin'in ölümünden sonra toplanan Kongre için tasarlanmışsa, bu, 24-25 Aralık 1922 tarihli "Kongreye Mektup"un "Özellikler"den ve 4 Ocak 1923'ün "ilave' den oluştuğu hikayesini **tamamen çürütecektir.**

Buharin, XII Parti Kongresi'ne gönderildiğini sandığı "Lenin"in mektubunun neden o **sırada sunulmadığını açıklamıyor**. **Stalin'in elinde olmadığı halde nasıl bir kopyaya sahip olduğunu** da açıklamıyor - Buharin'in açıkça bildiği veya kopyayı ona kimin verdiği gerçeği. Sonuç olarak, bir tür **Stalin karşıtı hizipleşmenin sürmekte** olduğu açıktır .

XII Parti Kongresi sonrasına kadar Politbüro üyeleri arasında herhangi bir "çatışma" siyasi gerilim ve anlaşmazlık olduğuna dair hiçbir kanıt yok. Sakharov açıklıyor:

> Bu nedenle, genel sekreter konumunda olan Stalin'in, XII Parti Kongresi'nin bitiminden önce, Politbüro ve Merkez Komitesinin dostane çalışmalarını karmaşıklaştıran ve Merkez Komitesi ile partiyi bölmekle tehdit eden bir faktör olarak görüldüğü sonucuna varılıyor. **O zamana kadar ne kongredeki bir konuşmada ne de başka bir belgede kimse bu tehlikeye dikkat çekmemişti** . Sonuç olarak, bu tehdidin Stalin'den kaynaklandığını sabitleyen "Özellikler"e (4 Ocak

1922 tarihli dikte) "ilave", kongrenin bitiminden önce ortaya çıkamazdı [25 Nisan 1923, GF]. Yani **Lenin'e ait olamazdı** ... (563)

Sakharov'un çıkarımı doğru görünüyor. Nisan 1923'teki XII Parti Kongresi'nde Vladimir Kosior' un Partide bölünmenin tehlikelerinden söz ettiğini göreceğiz. Ancak bu sözleri Stalin'e yöneltmedi.

O veya muhalefetteki diğerleri "İlave" den haberdar olsalardı, kesinlikle bu silahı Stalin'e karşı kullanırlardı. Ama kimse bundan bahsetmedi. Aslında, hiç kimse Stalin'in bir sorun olduğunu **ima bile** etmedi! Bu, Nisan 1923'te **"İlave"nin henüz mevcut olmadığının** ve dolayısıyla **Lenin'in onu yazmadığının** bir başka kanıtıdır .

> 24 ARALIK 1922 MEKTUBUNA ILAVE
>
> Stalin çok kabadır ve bu kusur, aramızda ve biz komünistlerle ilişkilerde oldukça hoş görülse de, bir Genel Sekreter için tahammül edilemez hale gelir. İşte bu yüzden, yoldaşlara, Stalin'i bu görevden almanın ve onun yerine **, diğer tüm açılardan Stalin Yoldaş'tan tek bir avantajı olan**, daha hoşgörülü, daha sadık olma konusunda ayrılan başka birisini atamanın bir yolunu düşünmelerini öneriyorum , yani daha kibar ve yoldaşlara karşı daha düşünceli, daha az kaprisli vb. Bu durum göz ardı edilebilir bir ayrıntı gibi görünebilir. Ancak, bölünmeye karşı korumalar açısından ve yukarıda Stalin ile Troçki arasındaki ilişki hakkında yazdıklarım açısından, bunun [küçük] bir ayrıntı olmadığını, ancak belirleyici önem kazanabilecek bir ayrıntı olduğunu düşünüyorum.
>
> Lenin
>
> LF tarafından düşürüldü
>
> 4 Ocak 1923

Bu metinde birtakım **tutarsızlıklar var. .**

> “yukarıda yazdığım..."

4 Ocak 1923'te Lenin artık "yazamaz". Aralık ortasından beri sekreterlere dikte etmek zorunda kalmıştı. Ayrıca, **"yukarıda", "son**

zamanlarda" yani önceki günlerin veya haftaların yazılarında değil, aynı metinde "**bundan önce**" anlamına gelir. **Ancak bu pasajdan önceki aynı metinde bununla ilgili hiçbir şey yok**. Sakharov, bu pasajın, bu belgenin aslında daha uzun bir belgenin parçası olduğunu**, Lenin'in bir mektubu gibi görünmesi için yeniden yazılmış olduğunu gösterdiğini öne sürüyor**. "Yukarıdaki" ile bu belgenin Yazarının 24 ve 25 Aralık tarihli ve "Kongreye Mektup"un İkinci Bölümü olarak yayınlanan belgeleri kastetmiş olması da mümkündür.

Stalin, Lenin'i Kendi Amaçları İçin İzole Etmeye Çalıştı mı?

Troçki şunları iddia ediyor:

> Stalin, tehlikeli denetçiyi, Sekretarya ve müttefiklerine karşı kendisine bir silah verebilecek tüm bilgilerden tecrit etmeye çalıştı. Bu abluka politikası doğal olarak Lenin'e en yakın kişilere yönelikti.

Troçki yalan söylüyor. Troçki gerçek durumu biliyordu. 24 Aralık 1922'de Stalin'in Politbüro tarafından Lenin'i üzebilecek siyasi haberlerden "tecrit etmek" için görevlendirildiğini belirtmiştik. **Troçki** o zamanlar bir Politbüro üyesiydi:

> Vladimir Ilyich'i hem çalışanlarla kişisel ilişkiler hem de yazışmalarla ilgili olarak izole etmek için Stalin yoldaşına kişisel sorumluluk verin, (lzv TsK 12, 1989, 191)

24 Aralık 1922'de doktorlar Ferster, Kramer ve Kozhevnikov, **Politbüro üyeleri** Stalin, Kamenev ve Buharin ile istişare halinde aşağıdaki **yönergeyi yayınladılar**:

"1. Vladimir İlyiç'e 5-10 dakika dikte etme hakkı verilir, ancak bu yazışma mahiyetinde olmamalı ve Vladimir İlyiç bu notlara cevap beklememelidir. Toplantılar yasaktır.

2.Düşünce ve heyecana neden olmamak için, ne arkadaşlar **ne de aile** Vladimir İlyiç'i siyasi bir şey hakkında bilgilendirmemeli"

Dikte etme süresi, her biri 10'ar dakika olmak üzere, önce bir kez, ardından günde iki kez olmak üzere beş ila on dakikaya ayarlandı. (İzv TsK 6, 1991,193; XLV, 710)

"Daha Az Ama Daha İyi" Stalin'e mi Yönlendirildi?

Troçki şöyle Yazıyor:

> 4 Mart 1923'te Pravda, parti tarihinde ünlü olan "Daha Az Ama Daha İyi" adlı bir makale yayınladı. Bu eser birkaç defa kaleme alınmıştır. Lenin bundan hoşlanmadı ve dikte edemedi. Makaleyi yazarken çok zorlandı.
>
> 2 Mart'ta en sonunda onu memnuniyetiyle dinledi:
>
> "Sonunda, her şey yolunda görünüyor." Bu makale, hem ulusal hem de uluslararası geniş bir siyasi perspektiften yol gösterici parti kurumlarının reformunu içeriyordu. Ancak sorunun bu tarafında burada duramayız. Bununla birlikte, temamız için son derece önemli olan, Lenin'in İşçi ve Köylü teftişi hakkında verdiği tahmindir. İşte Lenin'in sözleri:
>
> Açık konuşalım. WPI12 Halk Komiserliği şu anda otoritenin gölgesinden hoşlanmıyor. Bizim WPI Komiserliğimizden daha kötü örgütlenmiş bir kurumun bulunmadığını ve mevcut koşullarda o Komiserlikten hiçbir şey bekleyemeyeceğinizi herkes biliyor.
>
> Hükümet başkanının en önemli devlet kurumlarından birine basılı olarak yaptığı bu olağanüstü keskin ima, bu Teftişin organizatörü ve başkanı olarak **Stalin'e doğrudan ve kesin bir darbe oldu.**

Troçki'nin söylemi yalandır. Yukarıda gördüğümüz gibi, **Stalin** neredeyse **on bir ay önce** WPI komiserliği görevinden **ayrılmıştı.**

Troçki ilave ediyor:

> Daha Az Daha İyi Ama Daha İyi makalesinde Lenin, Tsuryupa'nın kısa bir süre önce başına yerleştirildiği Teftiş reformunun, kaçınılmaz olarak "hem Sovyet hem de parti bürokrasisi olmak üzere tüm bürokrasimizin" direncini karşılaması gerektiğine açıkça işaret etti. Parantez içinde

> Lenin önemli ölçüde şunu ekliyor: **"Biz sadece Sovyet kurumlarında değil, partide de bürokratizme sahibiz**."
>
> Bu, Genel Sekreter olarak Stalin'e tamamen kasıtlı bir darbeydi.

Troçki yine yalan söylüyor. Bürokrasi sorunu nasıl tanımlanırsa tanımlansın, onunla ilgilenmek başta Politbüro ve Orgbüro olmak üzere **tüm Parti liderlerinin sorumluluğundadır.** Stalin o Parti liderlerinden biriydi - **ama Troçki de öyleydi.**

Milliyetler Sorunu

"Milliyet Meselesi ya da "Özerkleştirme" üç bölümden oluşan bir metindir. İlk bölüm 30 Aralık 1922, son ikisi ise 31 Aralık 1922 tarihlidir. Çok daha sonraya, yani 17 Nisan 1923'e kadar Merkez Komitesine gönderilmedi. Bu, son eserlerinin bir parçası olarak Lenin'e atfedilen tüm "Stalin karşıtı" yazılar için geçerlidir: hepsi güya **dikte edildikleri tarihlerden çok daha sonra ortaya çıktılar.**

Bu başlı başına şüphelidir.

Ancak bunun Lenin'in gerçek bir eseri olmadığından şüphelenme nedenleri burada başlıyor.

"Sekreterler Günlüğü'nde" bu günler için kayıt yok. Günlük 29 Aralık 1922 ve 5 Ocak 1923 arasında boş. (XLV474;CW 42, 482). Doktorlar Günlüğü, 30 Aralık'ta 15 dakikalık iki dikte ve 31 Aralık'ta belirtilmemiş uzunlukta iki dikte seansı daha kaydediyor. 30 Aralık için Doktorlar Günlüğü, Lenin'in 15 dakikalık ilk dikteden "çok memnun" olduğunu, ancak ikincisinden değil. 31 Aralık'ta Lenin'in iki kez dikte ettiğini, yazılanları okuduğunu ve bundan memnun olduğunu belirtiyor.

Doktorlar Günlüğü, dikte edilenleri kaydetmez. Doktorlar Günlüğü editörleri bunun "Milliyetler Sorunu" olduğunu varsayıyor. Ancak onların ifadesi, makalenin üç bölümüne dayanmaktadır. Bu oturumlar, özellikle Lenin dikte etmeye alışık olmadığı için, revizyonlar için zaman bir yana, bu makaleyi dikte etmek için yeterli zaman olmadığı gibi görünüyor.

Bu makalenin varlığını gösteren ilk belgeler Lidia Fotieva'nın 16 Nisan 1923 tarihli mektuplarıdır: Birincisi Stalin'e, ikincisi Kamenev'e. (İzv TSK 9, 1990, 155-6)

Bunların içlerinde Fotieva, Lenin'in makalesinin bir kopyasını eklediğini söylüyor. Ancak mektupta **"Stalin yoldaş bu işe karışmayacağını** söylediği için gönderilmedi" ibaresi yer alıyor.

Fotieva, Lenin'in "bir şekilde sonra" yayınlayın dediğini ve ardından hastalandığını yazdı. Bu arada Fotieva, kendisinin iki buçuk haftadır hasta olduğunu da belirtiyor. Fotieva, makaleyi Kamenev'e yazdığı mektubun yanına iliştirmedi. Fotieva, Lenin, Troçki'nin bu sorun üzerinde anlaştıkları için Parti Kongresi'nde (Izv TsK 9, 1990, 1561.) Troçki'nin kendi bakış açısını savunmasını istediği için Troçki'ye iletildiğini bildirdi. Her iki mektubunda da Fotieva, bu makalenin üç bölümünden ilki - en azından bugün elimizde olduğu gibi - 30 Aralık tarihli olmasına rağmen, Lenin'in bu makaleyi **31 Aralık'ta** dikte ettiğini belirtiyor.

11 Ocak 1924'te Glyasser Buharin'e yazdığı mektupta, Lenin'in "Milliyetler Sorunu" makalesini -napisal - "yazdığını" belirtiyor ve Glyasser, Lenin'in Troçki'ye notu da "yazdığını" ekliyor. Belli ki **5 Mart 1923** tarihli notu kastetmiş. (İzv TsK 9, 1990,163) Troçki, 1927 tarihli "Parti Tarihi Bürosuna Mektup"ta, Lenin'in notu Mdivani ve Makharadze'ye "yazdığını" söylüyor. Troçki, 1930 tarihli otobiyografisinde, Kamenev Lenin'in elyazmasına okuduğu 5 Mart 1923 tarihli mektubuna yine atıfta bulunur.

Ama bir **yazı olamazdı** ve "**el yazması" olamazdı** -Lenin **Aralık 1922'den beri <u>yazamamıştı</u>.**

Fotieva, 16 Nisan 1923'te Stalin'e **gönderilmemiş** mektubunda makalenin kendisine iade edilmesini ister, çünkü bu, Lenin'in arşivinde bulunan **tek nüshadır**. (lav TSK 9, 1990, 156) Aynı gün Kamenev'e yazdığı mektupta, makalenin tek nüshasının hala **Lenin'in "gizli arşivinde" olduğunu söylüyor**. Bu nedenle Kamenev'e bir kopyasını göndermedi. Bunu Troçki'ye "ilettiğini" belirtiyor ancak nasıl yapılacağını belirtmiyor.

Krupskaya, **18 Mayıs 1924** tarihli Merkez Komitesine yazdığı mektupta, Lenin'in ulusal sorun hakkındaki makalesinin tek nüshasının Lenin'in kız kardeşi Maria Il”inichna'nın elinde olduğunu söyledi. (XI,V 594) 1929'da Volodicheva, Lenin'in **20 Aralık ile Mart 1923'ün başı** arasında dikte ettiği tüm materyallerin beş nüshasının yapıldığını, bundan sonra Lenin'in artık çalışamayacağını veya konuşamayacağını yazdı. (XI.V 592)

Sonunda Lenin'in "Milliyetler Sorunu" olarak basılan makalenin nüshası, **Troçki'nin Lenin'den aldığını iddia ettiği** 5 Mart 1923'teki orijinalinden yaptığını söylediği **nüshanın bir kopyasıdır.** 16 Nisan 1923'te Troçki, bu makalenin kopyalarını ve ayrıca Lenin'in kendisine (Troçki) ve Mdivani ve Makharadze'ye yazdığı 6 Mart 1923 tarihli mektubu Merkez Komitesine gönderdi. (lzv TsK 9, 1990,158). Ertesi gün 17 Nisan 1923, Merkez Komite'ye yazdığı başka bir mektupta Troçki, 5 Mart'ta Lenin'in "Fotieva aracılığıyla" makaleyi Politbüro'ya iletmesini **yasakladığını iddia etti**. (ibid. 160-1)

Bu, Troçki'ye göre, bu makalenin mevcut tek nüshasının, **Glyasser'in talebi üzerine** aslını Lenin'in sekreterliğine iade etmek zorunda kaldığı için **yaptığı bir nüshanın bir kopyası** olduğu anlamına gelir. (ibid. 160) "Milliyetler Sorunu"nun **orijinali bugün bilinmemektedir.**

Sakharov'un, Lenin'in "Milliyetler Sorunu"nu yazdığı konusunda güçlü şüpheleri var. Stephen Kotkin siyasi önyargısında sunu belirtiyor:

> Karşı dosya bariz bir şekilde taraflıydı. Sadece Bir örnek: Pilipe Makharadze'nin Merkez Komite'ye yazdığı gizli mektubun, Kamenev'in yanıtıyla birlikte göçmen Menşevik Sosyalist Herald'a sızdırıldığını, yani Gürcülerin devlet sırlarını ifşa ettiği göze çarpan gerçeği göz ardı ediyordu. (Kotkin 489)

ve Lenin'in yazarlığını tümüyle reddediyor:

> Krupskaya neden bu belgeyi, "Kongreye Mektup"u 12inci Parti Kongresine göstermeyi seçmedi? O, "Milliyetler Sorunu Üzerine Notlar"ı öne sürmüştü, bu, hiç ilgi çekmemiş, **bariz bir sahtekarlıktı.**(Kotkin501))

Kotkin, **Sakharov'un analizinden** yararlanarak detaylandırıyor:

> "Milliyetler Sorunu Üzerine Notlar" başlıklı makale, Lenin'in milliyetler hakkında yaşamı boyunca ve hatta son zamanlarda görüşlerinden önemli ölçüde ayrıldı, konfederasyonu savunması. Lenin'in sözde "Notları" 30-31 Aralık 1922 tarihliydi ve Fotiyeva daha sonra uzun makalenin on beş dakikalık iki oturumda dikte edildiğini gözlemledi. Daktilo metninde **bir imza** veya yazar baş harfleri yoktu. Mevcut kanıtlar, Krupskaya'nın ve Lenin'in sekretaryasındaki personelin, **Lenin'in iradesi olarak yorumladıkları şeyi uydurmak için** yaptıkları bir manevraya güçlü bir şekilde işaret ediyor. Gürcü meselesi üzerinde kullanıldığını biliyorlardı; gerçekten de onu **bunun üzerine yumurtaladılar**.

Kotkin daha sonra Krupskaya ve sekreterlerin Troçki ile iş birliği yapmış olabileceğini öne sürüyor:

> Troçki de bu noktada suç ortağı olmuş olabilir. Lenin'in "Milliyetler Sorunu Üzerine Notlar"ını Merkez Komitesi'nden önce - ve **güya** Lenin'in üçüncü felç darbesinden önce - aldığı, ancak açıklanamaz bir şekilde bunlara bağlı kaldığı iddiası üzerine tartışmalar çıktı. Lenin'in sözde diktesi, Troçki'nin Pravda'da (20 Mart 1923) yayınladığı görüşlerle örtüşüyor.
>
> Daha da belirginleştiren, Lenin'in sekreterleri, üçüncü büyük darbesini geçirdikten ve **konuşma yeteneğini kalıcı olarak kaybettikten sonra bile**, Lenin'in sekreterleri, Lenin'in gelecekteki bir Parti Kongresine sunacağı Milliyetler Sorunu" raporu için Gürcistan'a ilişkin karşı dosya üzerinde **çalışmaya devam etmişlerdi**. (Kotkin 494)

"Milliyetler Sorunu..." nun oluşturulma tarihi hakkında şüphe uyandıran başka bir belge daha var. Sakharov onu alıntılıyor ve analiz ediyor.

> "Sekreterlerin "Günlüğünde" tarihi dolaylı olarak gösteren bir belge var. "Muhtıra" (lit. Hafıza için) başlıklı daktiloyla yazılmış bir metinle "Günlüğe" yapıştırılan bir **kağıt parçasından bahsediyoruz.** (RGASPI. F5. Op. 1. D. 12. L. 34) Küçük değişikliklerle PSS'de (XLV,592) yayınlanmış. Konumuz

için büyük önem taşıdığından, metnini arşivde saklandığı şekliyle sunuyoruz:

Muhtıra (lit. "hafıza için") Merkez Komitesi üye sayısındaki artışla ilgili mektupta, genişlemiş Merkez Komitesinin W.P.I ile ilişkisi veya üyeleri atlanmıştır. Hedeflenen konular "Dikkat edilecek konular"|

1. Tsentrosoyuz Hakkında |Kooperatif Tüketici Birliği ve NEP açısından anlamı.

2. Glavprofobr [Mesleki Eğitim Kursu]'nun halk arasındaki halk eğitim çalışmaları ile ilişkisi üzerine.

3. Ulusal sorun ve enternasyonalizm üzerine (Gürcü partisindeki son çatışmayla bağlantılı olarak).

4. 1922'de yayınlanan halk eğitimi istatistikleri hakkında yeni kitap hakkında.

Belgenin imzasız, tarihsiz ve herhangi bir dipnot içermemesi, Lenin ile bu kayıt arasında herhangi bir **ilişki kurulmasını imkansız kılıyor.** Notun "Amaçlanan konular" olarak belirlenen bölümünün içeriği, bu belgenin Lenin'in yazarı olduğu konusunda kesin bir şey söylememize izin vermiyor. Böyle bir kayıt, ancak ya Lenin'in diktesiyle ya da onun katılımı olmadan yapılabilir.

"Günlük" deki görünümünün gerçeğinin anlaşılması gerekiyor. V. l. Lenin'in Tüm Eserlerinin 45inci cildine ilişkin notlarının yazarları. bunu 27 veya 28 Aralık **1922'ye** tarihlendirdiler.

Lenin'in 30 ve 31 Aralık 1922'de “Milliyetler Sorunu veya "Özerkleştirme" notları üzerine çalışmasının geleneksel versiyonuna bağlı kalırsanız, o zaman "Hafıza İçin" notunun çıkış zamanı **26 ile 29 Aralık** arasındaki dönem için olmalıdır. Ancak, Sekreterler Günlüğünde (S]) 10 Şubat 1923 tarihli "dergi" kaydından sonra yer alıyor.

Aşikâr ki , bu tesadüfi değildi, çünkü Lenin'in ulusal devlet inşasına olan ilgisinin **Şubat ayında** belgelenmesine ve Gürcistan Komünist Partisi'ndeki çatışmanın materyalleri üzerine sözde "Lenin

Komisyonu"nun çalışmalarıyla ilgili tahrif edilmiş "Lenin notlarını" desteklemesine izin verdi.

SJ'nin **tahrif edilmiş kısmı**, Lenin'in ulusal sorun hakkındaki “makale” nin yazarlığını dolaylı olarak doğrulama fırsatı buluyor ve notlar da SJ'nin gerçekliğine tanık oluyor (306-7, not)

Çeviri; Erdogan A

Haziran 2022